

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет іноземної філології

Кафедра перекладознавства та прикладної лінгвістики

**СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДАННЯ ТЕКСТІВ ПІСЕНЬ
АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ВИКОНАВЦІВ У ЖАНРІ РОК**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти “бакалавр”

Виконала: студентка 431 групи
Спеціальності 035.04 Філологія
(германські мови та літератури
(переклад включно) (переклад))
Освітньо-професійної програми
«Філологія (германські мови та
літератури (переклад включно))»
Власиневич Ксенія Валеріївна

Керівник доц. Французова К. С.

Рецензент доц. Поторій Н. В.

Херсон – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Переклад текстів пісень як різновид художнього перекладу	7
1.1. Поняття пісні як типу тексту.....	7
1.2. Поняття та принципи художнього перекладу	10
1.3. Складнощі перекладу текстів пісень.....	13
РОЗДІЛ 2. Питання перекладу текстів пісень	20
2.1. Стратегії перекладу	20
2.2. Аналіз перекладу текстів пісень.....	21
ВИСНОВКИ	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46
ДОДАТКИ	50

ВСТУП

Музика займає вагоме місце у житті кожної людини, окрім інструментальних композицій сюди відносять і пісні. «Слова» пісень є безперечно текстом, а отже можуть виступати об'єктом лінгвістичного аналізу. Для нас тексти пісень становлять інтерес як об'єкти безпосередньо перекладу. Адже у наш час, коли технології дають необмежений доступ до інформації з усіх куточків світу, людина має доступ до творчості різних країн та народів, а отже може зустріти пісні іноземними мовами.

Переклад текстів пісень є дуже важливим, адже не кожен пересічний громадянин вільно володіє іноземними мовами, аби розуміти тексти усіх почутих композицій, в той час як пісні можуть нести не тільки естетичне навантаження, а й змістове, а отже неодмінно потребують розуміння.

Дійсно, пісня відображає культуру нації, країни. Не можна стверджувати, що усі сучасні композиції мають суттєве змістове навантаження, тим не менш, у більшість з них автори вкладають певні думки та бажають донести певну ідею до слухачів. Враховуючи цей факт, можемо стверджувати, що комунікативна мета автора не може бути досягнута без перекладу.

До того ж, наразі набуває популярності новий формат музичної творчості – переспіви композицій іншими мовами. Така діяльність змінює погляд на переклад текстів пісень, адже тепер постає необхідність не тільки у передачі змісту, а й у збереженні форми.

Актуальність дослідження зумовлена тією обставиною, що на сучасному етапі в лінгвістиці й перекладознавстві існує обмежена кількість літератури, присвяченої перекладу текстів пісень, а також необхідністю глибшого дослідження перекладу текстів пісень жанру рок, зокрема відтворення в ньому рис мови оригіналу, відображення

культури, тощо. Зіставлення текстів оригіналу і текстів перекладу змушує перекладача обрати чіткий і аргументований шлях, спрямований на вирішення надскладних перекладацьких рішень. Таким чином, переклад текстів пісень постає як проблема художнього перекладу. Наразі ця проблема не є детально дослідженою та вивченою.

Розробкою проблеми художнього перекладу займалося багато вчених перекладознавців. Є значна кількість наукових праць, присвячених окремим аспектам художнього перекладу (М. Бородицька, С. Гончаренко, В. Домбровський, Л. Коломієць, Ю. Плотницький, А. Попович та інші).

Тим не менш, сьогодні існує потреба у дослідженні, яке б узагальнило, систематизувало існуючі відомості стосовно проблеми художнього перекладу текстів пісень, а також встановило його відмінності від поетичного перекладу, що і визначає актуальність нашого дослідження.

Тож, з урахуванням усього сказаного вище, ми обрали тему кваліфікаційної роботи: "Специфіка перекладання текстів пісень англійськомовних виконавців у жанрі рок".

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконана у руслі кафедральної наукової теми «Дискурсивні та лінгвокультурологічні аспекти теорії та практики перекладу» (номер держреєстрації 0177U003764).

Об'єктом дослідження – є тексти пісень жанру рок мовою оригіналу та перекладу.

Предмет дослідження – складнощі та способи перекладу текстів пісень англійськомовних виконавців у жанрі рок.

Мета роботи – дослідження основних аспектів перекладу текстів пісень як виду художнього перекладу на прикладах пісень англійськомовних виконавців.

Відповідно до мети були визначені наступні **завдання**:

- 1) з'ясувати поняття художнього перекладу та його особливості;
- 2) проаналізувати текст пісні як тип тексту та визначити характерні особливості його структури;
- 3) визначити, які складнощі становлять тексти пісень у перекладі ;
- 4) проаналізувати українські переклади текстів пісень англомовних виконавців, з'ясувати способи досягнення адекватного перекладу.

Методи дослідження мають комплексний характер й охоплюють як *теоретичні загальнонаукові методи* (узагальнення, абстрагування, індукції, дедукції), так і лінгвістичні та власне перекладознавчі методи. Основними є *мовностилістичний аналіз першотворів*, який дозволяє виявити мовні засоби; *метод лінгвістичного спостереження й опису з наступним теоретичним узагальненням*, який використано для інтерпретації особливостей, притаманних пісням жанру рок; *метод контрастивного аналізу* (для виявлення спільного і відмінного у семантиці та функціях мовних одиниць тексту оригіналу і перекладу).

Матеріалом дослідження послуговували оригінальні тексти пісень виконавців у жанрі рок та їх переклади українською мовою.

Практична значущість цієї роботи полягає у тому, що вона може бути використана студентами ВНЗ для підготовки до семінарських занять, у застосуванні її основних положень та уточнених теоретичних засад у викладанні курсів «Теорія та практика перекладу», «Вступ до перекладознавства», «Інтерпретація художнього тексту», «Порівняльна стилістика», «Порівняльна лексикологія», «Новітні досягнення з фахових дисциплін», спецкурсів із художнього перекладу та перекладознавства, а також у професійній перекладацькій діяльності.

Апробація результатів роботи. Результати дослідження було обговорено на засіданнях кафедри перекладознавства та прикладної лінгвістики Херсонського державного університету, які були проведені в формі попереднього захисту розпочатого дослідження на етапах опрацювання й узагальнення теоретичної й практичної частин роботи.

Також результати роботи пройшли апробацію на I Міжнародній науково-практичній конференції «МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В НАУКОВОМУ І ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ» (Українсько-німецький інститут Одеського нац. політехн. ун-ту, 28-29 квітня 2020 р.) (тема доповіді: «Переклад текстів пісень англomовних виконавців»).

Публікації. Результати дослідження висвітлено в одній одноосібній науковій публікації, яку опубліковано у збірнику матеріалів I-ої Міжнародної науково-практичної конференції «МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В НАУКОВОМУ І ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ» (28-29 квітня 2020, Українсько-німецький інститут Одеського національного політехнічного університету).

РОЗДІЛ 1

ПЕРЕКЛАД ТЕКСТІВ ПІСЕНЬ ЯК РІЗНОВИД ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

1.1. Поняття пісні як типу тексту

Перш ніж говорити про переклад текстів пісень, проблеми, які можуть виникати в процесі, та способи їх вирішення, необхідно з'ясувати, що таке текст пісні та які його особливості.

Пісня – словесно-музичний твір, призначений для співу. Вона є найпростішою та найпоширенішою формою вокальної музики, що поєднує поетичний текст і мелодію [3, с. 975]. Пісні розрізняють за жанрами, складом, формою виконання та іншим ознакам.

Сучасна пісня сформувалась ще у 1980-х роках, відомі своїми контркультурними традиціями, коли в текстах з'являються теми соціального характеру: самотність, протест проти війни, індивідуальне самовдосконалення, конфлікт поколінь.

Мелодія пісні – узагальнене вираження образного змісту тексту в цілому. Мелодія і текст подібні за структурою, вони складаються з однакових частин: строф (або куплетів) та рефренів (приспівів). Ще один елемент пісні, який зустрічається не часто, але є не менш важливим – бридж (від англ. bridge). Це так званий «міст» між куплетом та приспівом [1]. Зазвичай пісня має два або три куплети та приспів, який повторюється після кожного куплета, наприклад:

1 куплет.

When I look at you

I can see the sadness in your eyes

In this desperate times

We get pushed and shoved from every side.

*I can't love you if you won't let me
 Can't touch me if you don't try
 I can feel you, I know that you're ready
 To take it to the other side [29]*

Приспів.

*Love will keep us alive
 Let's make a moment right, it's now or never
 Love will keep us alive
 Even the darkest night will shine forever
 Love will keep us alive
 Love will keep us alive
 Love, love will keep us alive [29]*

2 куплет.

*When you walk away
 There's an empty feeling in my mind
 As the days go by
 We get caught up in our separate lives
 If you need me you know I'll come running
 Right to you, just give me a sign
 I won't leave you, we'll make it together
 And take it to the end of time [29]*

Приспів.

3 куплет.

*Oh, I've got a lot of loving to show you
 You know I'd never want to control you
 I only want to be by your side
 I can't love you if you won't let me
 Can't touch me if you don't try
 I can feel you, I know that you're ready*

To take it to the other side [29]

Приспів.

(Scorpions)

Більш того, текст пісні є складною системою, що поєднує у собі кілька субтекстів, серед них вербальний, музикальний тощо.

Окремим вербальним компонентом постає заголовок (назва фестивалів, гуртів, альбомів, пісень). Він може співвідноситись з текстом, який він позначає, за принципами метафори або метонімії.

Безперечно пісенний текст відноситься до художнього стилю. Про це свідчать і особливості форми, і використання великої кількості тропів та інших стилістичних засобів, і зміст. Текст пісні зазвичай відображає емоційно-чуттєвий зміст, розповідає певну історію (нарративний текст), описує якийсь пейзаж (дескриптивний текст) або повідомлює думки, оцінки та судження автора (аргументативний текст).

Для текстів пісень характерна достатньо вільна метрика зі змінною кількістю наголошених складів. Така неоднорідність зумовлена тим, що при виконанні, завдяки тому, що мелодійний рядок довший за віршований, коротку строчку можна «розтягнути», або навпаки, довгу – «зжати», проспівавши її швидше.

Рима також може бути різною, зустрічається і парне, і перехресне, і кільцеве і навіть наскрізне (в межах певної окремої частини (куплета або приспіву)) римування.

В синтаксичному плані тексти пісень неоднорідні. В них присутні риси як високого, так і розмовного, «зниженого» стилю, до того ж вони цілком можуть співіснувати в межах одного тексту.

Для англomовних текстів пісень найбільш характерними рисами вважаються паралельні конструкції, різноманітні види повторів, а також часте використання питальних речень, що свідчить про наявність рис діалогізму [17, с. 75].

Отже, можна стверджувати, що звуки пісенного мовлення, так само як і поетичного, впорядковані та організовані. Жодне слово не є випадковим. Кожна лексична одиниця, що має речове значення, є поетичною темою, своєрідним прийомом художнього впливу. Мова певної епохи – це ряд історичних та соціальних нашарувань, які мають різну цінність та різну художню дійсність. Архаїзми, діалектизми, просторіччя, неологізми можуть використовуватись автором як художній прийом. Синтаксичні конструкції також використовуються з художньою метою. Часто порушується порядок слів, і це вважають закономірним.

1.2. Поняття та принципи художнього перекладу

Так, оскільки текст пісні – це художній текст, відповідно постає необхідність застосування саме художнього перекладу. Його основна відмінність полягає у тому, що в центрі уваги постає не тільки зміст, але й (часом навіть у першу чергу) форма.

Художній переклад – окремий особливий різновид перекладацької діяльності. У той час як загальна теорія перекладу розроблена досить детально, питання художнього перекладу лишаються відкритими. Причина полягає у тому, що художній переклад практично не піддається формалізації, а сам результат здебільшого залежить від суб'єктивного сприйняття перекладача.

Взагалі переклад художніх творів настільки багатогранний, що перекладознавці довгий час сперечаються навіть щодо його визначення. Проте більшість найбільш точним вважає пояснення Т. А. Казакової: «Художній переклад – це особливий вид інтелектуальної діяльності, у процесі якої перекладач встановлює інформаційну відповідність між мовними одиницями мови оригіналу та мови перекладу, що дозволяє створити іншомовний аналог вихідного художнього тексту, який

відповідає літературно-комунікативним вимогам та мовним звичкам суспільства на певному історичному етапі» [9, с. 35].

Виділення художнього перекладу як окремого напрямку можливе, оскільки художній текст можна протиставити текстам нехудожнього характеру. Художній текст – «над фразова єдність, що характеризується спільністю ідейно-тематичного змісту та естетичного впливу на читача» [22, с. 160], в нашому випадку – слухача.

Порівнюючи художні тексти з логічними (будь-якими текстами нехудожнього характеру), виділяють ряд відмінностей художніх текстів від будь-яких інших. Тож художні тексти вирізняються [21, с. 178]:

- Способом опису дійсності, яка в художньому тексті представлена у вигляді образу.
- Метою створення тексту: окрім естетичного впливу на читача, художній текст формує ставлення читача до змісту твору.
- Характером та способом передачі інформації: художній текст характеризується високим ступенем образності, до того ж, частина інформації може бути передана імпліцитно.
- Ступенем активності читача: художній текст передбачає певну міру «домислення», «співтворчості» читача.
- Наявністю авторської позиції, образа автора, які створюють внутрішню єдність художнього тексту.
- Композиційним різноманіттям.
- Високою мірою національно-культурної на часової обумовленості.
- Самодостатністю, оскільки будь-який художній твір можна розглядати як витвір мистецтва.

Всі ці особливості і виявляють індивідуальну манеру автора, яку перекладач має зберегти в першу чергу. Однак ці завдання досить важко виконати, адже будь-який перекладач час від часу буде змушений замінити одні засоби виразності іншими, що є нормативними в

літературній традиції мови перекладу, а вибір варіанта перекладу цілком суб'єктивний. Тож неминуче виникає протиріччя, адже, з одного боку, перекладач повинен володіти художнім талантом, сам бути письменником, а з іншого – кожен письменник має свій погляд на речі та, безсумнівно, свій стиль, а він може не збігатися з авторським.

Таким чином, при перекладі відбувається наче зіткнення двох творчих особистостей, які можуть або співпрацювати, або конфліктувати. Для того, аби досягти співпраці, перекладач повинен «не просто глибоко поринути у авторську естетику, його образ мислення та засоби вираження думок, а й вжитися в них, на деякий час зробити їх своїми» [21, с. 409].

Поетичний переклад має свої специфічні особливості та методи передачі при роботі з текстом. Труднощі при роботі з поетичним текстом можна умовно поділити на дві групи: перша пов'язана з особливостями національного та авторського мислення (про що було сказано раніше у нашій роботі), а друга – з особливостями форми, де враховується і структура мови і традиції кожного народу.

Теоретики виділяють чотири основних проблеми перекладу художнього тексту:

- 1) складність перекладу окремих лексем тексту;
- 2) вплив особистості перекладача на переклад;
- 3) нечіткі критерії оцінювання якості перекладів художніх творів;
- 4) складність повної передачі предметно-логічного змісту, стилістичних і образних елементів твору, а також менталітету і національних особливостей мислення.

Тож художній переклад – це такий вид перекладацької діяльності, основне завдання якого полягає в створенні на мові перекладу твору, здатного мати такий самий художньо-естетичний вплив на реципієнта перекладу, як і твір-першоджерело на реципієнтів оригіналу.

Важливо зауважити, що при перекладі стикаються дві культурні системи, а це неминуче призводить до змішування культурних тенденцій. Кожний переклад певною мірою відображає це протиріччя, або «між просторовий фактор у перекладі» [18, с. 131]. А завдання перекладача – максимально нейтралізувати цей фактор, адже переклад має читатись як оригінал, і цьому завданню підпорядковуються усі перекладацькі рішення [36, с. 48].

Питання щодо переваг та недоліків художнього перекладу надзвичайно складне. Будь-який переклад завжди підлягає критиці, адже «переклад – це лише одне з можливих рішень і не буває ідеального перекладу» [15, с. 116].

Отже художній текст як об'єкт перекладу має низку відмінних рис, що впливають на процес та якість перекладу. Переклад художнього тексту – це складний та багатогранний вид людської діяльності, в процесі якого стикаються різні культури, особистості, типи мислення, літератури, епохи та традиції. В основі художнього перекладу тексту лежить передача думки, змісту оригіналу, який виражається у перекладі, але за допомогою інших засобів.

1.3. Складнощі перекладу текстів пісень

Ми вже з'ясували, що тексти пісень потребують художнього підходу до перекладу, що викликає низку труднощів. Їх можна поділити на дві категорії: ті, що пов'язані зі змістом, і ті, що пов'язані з формою. У цьому підрозділі пропонуємо детальніше розглянути складнощі, котрі постають перед перекладачем пісенного тексту.

Проблеми передачі змісту ми розглянули у попередньому підрозділі. Нагадаємо, що складнощі може викликати і переклад окремих лексем та зворотів, і передача авторського стилю без впливу особистості перекладача, і нечіткі критерії оцінювання перекладу, і

необхідність передати певні національні, місцеві та особистісні риси, закладені в оригіналі.

Поетичний переклад ставить перед перекладачем ще одне завдання: окрім збереження змісту та передачі емоційного впливу на читача, необхідно зберегти форму, для повноцінної передачі твору. Збереження форми є необхідним для будь-якого тексту, але саме поетичний викликає низку труднощів.

Рима. Для поетичного перекладу римування є одним з найважливіших аспектів, які необхідно зберегти. Існує кілька класифікацій рими.

За місцем ритмічного акценту розрізняють:

1. Окситонну (чоловічу) – з наголосом на останній склад:

It's a dead-end street back to the wall

You get it together you can get it all

2. Парокситонну (жіночу) – з наголосом на передостанній склад:

The furious fighting

Swords are like lightning

It all becomes frightening

You know death is near;

3. Дактилічну – з наголосом на третій з кінця склад;

4. Гіпердактилічну – з наголосом на четвертий з кінця склад.

Останні два види майже не зустрічаються в англійських пісенних текстах.

За якістю співзвучності розрізняють точну (або глибоку) і неточну (або неглибоку) риму. Точна рима передбачає повний збіг усіх звуків після наголошеного голосного, наприклад:

The wise man said just raise your hand

And reach out for the spell

Find the door to the promised land

Just believe in yourself,

щоправда в пісенних текстах такий вид рими зустрічається доволі рідко, в той час дуже поширеною є неточна рима, яка дозволяє деякі розбіжності:

*In a frenzied madness
With your leathers and your spikes
Heads are bobbing all around
It's hot as hell tonight.*

Залежно від місця римування, рима може бути прикінцевою:

*Sound is ripping through your ears
The deafening sound of metal nears,*

або внутрішньою:

*Take me to the magic of the moment on a glory night
Where the children of tomorrow dream away
In the wind of change. [29]*

За способом римування розрізняють:

1. Парне – aabb:

*If we go again all the way from the start
I would try to change the things that killed our love
Your pride has built a wall, so strong that I can't get through
Is there really no chance to start once again? I'm loving you;[29]*

2. Перехресне – abab:

*The wise man said just walk this way
To the dawn of the light
The wind will blow into your face
As the years pass you by;*

3. Кільцеве – abba:

*There's something in your eyes that is saying tonight
I'm not a child anymore,
Life has opened the door
To a new exciting life;*

4. Наскрізне – аааа:

There's no one like you

I can't wait for the nights with you

I imagine the things we'll do

I just wanna be loved by you;

5. Тернарне – aabccb:

Bullets are flying

People are dying

With madness surrounding all hell's breaking loose

Soldiers are hounding

Bodies are mounting

Cannons are shouting to take their abuse.

Всі особливості римування значно ускладнюють процес перекладу. При перекладі поезії перекладач іноді може змінити вид рими або спосіб римування для збереження загальної форми твору, тим не менш римування пов'язане з метрикою та ритмом, а вони є дуже важливими для пісенного тексту.

Метр та ритм. Наступною не менш важливою складовою форми твору є його метричний розмір та ритм. В той час як метрика припускає певні зміни, ритм є дуже важливим, адже саме ритмічні патерни поетичного тексту накладаються на музичну мелодію, а гармонійність цього поєднання є невідмінною.

Пісенний текст, як і поетичний, характеризується певним ритмом, вираженим в законах віршування – в метричних одиницях і різних поєднаннях. Інтонації вірша, на думку відомого грузинського теоретика перекладу Г. Р. Гачелиладзе, «притаманний відтінок музикальності» [19].

Утім, ритм та метр мають певні розбіжності. Метр – усталене чергування сильних та слабких складів. У той же час, ритм – майже непередбачуване поєднання наголошених та ненаголошених складів,

особливо в ямбах і хорях. До того ж, саме можливість слабких наголошених і сильних ненаголошених складів створює ритмічне різноманіття. Якби ритм завжди співпадав з метром, вірші були б монотонними та одноманітними, а складати їх стало б набагато важче, адже довелось би використовувати лише дво- або чотирьохскладові слова, уникаючи будь-яких відхилень [4].

Основними метричними розмірами в поезії є:

1. Ямб – двоскладова стопа з наголосом на другий склад:

*Here in my heart
That's where you'll be
You'll be with me
Here in my heart
No distance can keep us apart
Long as you're here in my heart;*

2. Хорей – двоскладова стопа з наголосом на перший склад:

*Hear the cry of war
Louder than before
With his sword in hand
To control the land;*

3. Дактиль – трискладова стопа з наголосом на перший склад:

*Living and dying laughing and crying
Once you have seen it you will never be the same
Life in the fast lane is just how it seems
Hard and it's heavy, it's dirty and mean;*

4. Амфібрахій – трискладова стопа з наголосом на другий склад:

*A moment of glory called evolution
Could I see the world with the eyes of a child
A new beginning, a moment of freedom
Like angels are singing a song full of joy;*

5. Анапест – трискладова стопа з наголосом на третій склад:

*We're scanning the scene in the city tonight
 We're looking for you to start up a fight
 There's an evil feeling in our brains
 But it's nothing new, you know it drives us insane.*

Як можна помітити, майже в кожному прикладі є певні відхилення від норми метричного розміру. Саме ці відхилення створюють поетичний ритм, який є необхідним для пісенних текстів, адже саме він сполучається з музичним ритмом, утворюючи гармонійне звучання.

Отже збереження метричної та ритмічної системи пісенного тексту є необхідним, адже саме ці складові є запорукою можливості відтворення перекладу пісенного тексту в сполученні з музичним супроводом оригіналу.

Строфа. Остання складова форми, яку просто необхідно зберегти, це розмір строфи. Якщо римування може бути зміненим, метр також може адаптуватися шляхом швидкого або повільні чого проспівування, то кількість рядків у строфі є неодмінно незмінною, адже компенсувати цей аспект швидкістю вимови не вдасться.

Строфа може бути дворядковою – дистих (або двовірш):

*All those lonely nights
 I gotta fight for you, yes I do;*

трирядковою – терцет (або тривірш):

*Communication
 A new destination
 The planet of visions is calling tonight;*

чотирирядковою – катрен (або чотиривірш):

*I follow you steps in the snow
 The traces disappear
 We know what we've lost when it's gone
 I'm wishing you were here;*

п'ятирядковою, шестирядковою і так далі.

Зазвичай строфа і є куплетом або приспівом. В той час як куплети – завжди строфи однакового розміру, то приспів може відрізнитись.

Відмінності куплета і приспіву можуть полягати не тільки у кількості рядків, часто відрізняється і вид римування, а нерідко і метричний розмір.

РОЗДІЛ 2

ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ПІСЕНЬ

2.1. Стратегії перекладу

Як ми з'ясували у попередньому розділі, переклад пісенних текстів вимагає художнього підходу. При цьому художній переклад передбачає низку труднощів, які постають перед перекладачем.

Для того, аби впоратися з цими труднощами та досягти адекватного перекладу пісенного тексту застосовуються всі можливі засоби перекладу. Вибір цих засобів залежить від стратегії обраної перекладачем, а та, в свою чергу, від мети перекладу.

Оскільки будь-які дві мови несумірні за своєю природою, виділяють дві основні стратегії перекладу, радіально протилежні одна до одної: незалежний та залежний переклад [16]. Суть незалежного полягає в тому, що перекладач, після сприйняття та осмислення духу та змісту оригіналу, передає його мовою перекладу без збереження при цьому форми. Головне завдання такого перекладу – не просто передати зміст, але і відтворити лірику та красу поетичного твору. Такий поетичний переклад покликаний забезпечити сприйняття носієм мови перекладу максимального об'єму тієї інформації, яка закладена в оригіналі його автором, а також справити на реципієнтів такий самий емоційний вплив, що і оригінал на носіїв мови оригіналу.

Перекладачі, що дотримуються стратегії залежного перекладу, перш за все прагнуть з максимальною точністю передати форму оригінального твору. Цей спосіб перекладу передбачає не тільки збереження метричного розміру, строфіки та метрики поетичного твору, а й порядок та вид рим, особливості його мелодики та звукової

організації. На їх думку, лише так можна досягти збереження індивідуального стилю автора.

Якщо переклад виконується виключно для розуміння змісту тексту (наприклад, з метою вивчення мови через пісні виконавців), то необхідність у збереженні форми постає менш важливою, ніж точне, максимально наближене до оригіналу, збереження змісту, а отже застосовується незалежний переклад.

Якщо це художній переклад (наприклад, з метою відтворення іноземної композиції іншою мовою), то збереження форми є просто необхідним, в такому випадку перекладач вдається до залежного перекладу.

2.2. Аналіз перекладу текстів пісень

Пропонуємо розглянути засоби подолання вище перелічених труднощів та способи перекладу текстів пісень на прикладах українських перекладів англомовних пісень у жанрі рок.

Перший приклад, який ми хочемо розглянути - український переклад пісні гурту Scorpions „Still loving you“ (дод. А) - «Я все ще кохаю тебе», переклала Марі (дод. Б).

Ми не братимемо до уваги фонологічний рівень, оскільки його найскладніше зберегти з огляду на специфіку мов, а також оскільки він несе найменше навантаження.

На лексичному рівні зустрічаються здебільшого загальноживані слова, які не становлять складнощів для перекладача, неологізмів, архаїзмів, реалій тощо в цьому пісенному тексті виявлено не було. Тим не менш, перекладач вдається до певних трансформацій.

У першій строфі:

Time, it needs time

To win back your love again

I will be there, I will be there [39]

словосполучення *win back* має значення «відігравати», «повертати програне», перекладач натомість замінює його на «повертатись»:

Час, потрібен час

і кохання повернеться знов

Я буду тут - я не пішов! [32]

У цій самій строфі перекладач замінює “*there*” – «там» на «тут». А також, можемо спостерігати смисловий розвиток: дубльована фраза “*I will be there*” за другим разом перекладається як «я не пішов».

У другій строфі також спостерігається підміна понять: “*bring back*” на «подарує», замість «поверне»:

Love, only love

Воно, саме воно

Can bring back your love someday

подарує твою любов

I will be there, I will be there [39]

Я буду тут - я не пішов! [32]

Також можемо спостерігати використання двох відповідників для одного й того самого слова: у першій строфі для слова “*love*” використовується відповідник «кохання», до того ж, на початку другої строфи використовується займенник «воно», адресуючи нас знов до «кохання», а вже у другій строфі “*love*” перекладено як «любов».

Надалі перекладач неодноразово вдається до смислового розвитку. Так, у шостому куплеті фраза «наше кохання не повинно бути викинутим» перетворюється на «тоді вона (любов) для тебе не стане сміттям»:

Love, our love

Вона, тоді вона

Just shouldn't be thrown away

Для тебе не стане сміттям

I will be there, I will be there [39]

І тут буду я... тут буду я! [32]

Як можемо бачити, у приспіві фраза «якби ми знову пройшли увесь шлях від початку» трансформована у «о, якби ми кохання знов розпочали»:

If we'd go again

О, якби ми

<i>All the way from the start</i>	<i>Кохання знов розпочали</i>
<i>I would try to change</i>	<i>Тоді б змінив</i>
<i>The things that killed our love</i> [39]	<i>Те, чим його я зрубив!</i> [32]

У цьому ж прикладі можемо спостерігати, що автор вдається до елімінації, або нульового перекладу. Так, лексема “try” взагалі випущена.

На граматичному рівні також спостерігаються певні трансформації, здебільшого зумовлені особливостями мови оригіналу та мови перекладу.

Періодично перекладач вдається до заміни однієї частини мови іншою. Наприклад у другій строфі “*love, only love*” замінено на «воно, саме воно», тобто іменник замінено займенником.

У п'ятому куплеті змінено особовий займенник першої особи однини на особовий займенник першої особи множини (*my – наша*).

Спостерігаються також заміни часових форм. Так у третій строфі форма майбутнього часу “*I’ll fight*” у перекладі замінена на форму теперішнього часу «веду боротьбу».

У перекладі шостого куплету втрачена модальність оригіналу.

<i>Love, our love</i>	<i>Вона, тоді вона</i>
<i>Just shouldn't be thrown away</i>	<i>Для тебе не стане сміттям</i>
<i>I will be there, I will be there</i> [39]	<i>І тут буду я... тут буду я!</i> [32]

Так значення модального дієслова *should* (не повинна бути) у реченні “*our love just shouldn't be thrown away*” (наша любов не повинна бути викинутою) ніяким чином не відтворене у перекладі: «не стане».

У приспіві можемо спостерігати заміну питального речення розповідним і навпаки: “*is there really no chance to start once again*” – питальне речення, оскільки у ньому зворотній порядок слів, у перекладі ж використовується розповідне «*і жодного шансу нема знову нам все розпочать*» [32]. В той же час розповідне “*I’m still loving you*” перекладене запитанням «як же мені не кохать».

Так, в першій строфі дія, описана інфінітивом “*it needs time to win back your love again*” [39] передається за допомогою складносурядного речення: «Потрібен час, і кохання повернеться знов».

Двоскладне речення “*I need your love*” передано за допомогою односкладного «потрібне кохання твоє».

Загалом, перекладач використав значну кількість трансформацій на всіх рівнях: лексичні заміни, нульовий переклад, смисловий розвиток, зміни граматичних форм та структури речень. Зміст передано повністю, використані трансформації не спотворили сприйняття та передали основну думку.

При художньому перекладі значна кількість трансформацій може не бути зумовленою певними складнощами перекладу, а використовуватись з огляду на збереження форми твору. Розглянемо, наскільки вдало перекладач зберіг форму та чи виправданими були застосовані трансформації.

Кожен куплет складається з трьох рядків, римування в середині куплетів не чітке, тим не менш простежується римування між другими рядками усіх куплетів (*again – someday – away*). Ця особливість не збережена у перекладі (*знов – любов – повернуть – сміттям*), в той час як другий та третій рядок кожної строфи римуються.

Перший рядок кожного куплету містить в собі повторювані слова, частковий рефрен, що створює ефект внутрішньої рими, наприклад “*Try, baby try*” або “*Love, only love*” тощо.

Ця особливість частково збережена лише в кількох куплетах: першому, другому та шостому («*Час, потрібен час*», «*Воно, саме воно*» та «*Вона, тоді вона*»).

Останній рядок кожного куплету також містить в собі рефрен, а точніше дублювання одного й того самого речення. До того ж, цей рядок збігається для усіх куплетів пісні.

I will be there, I will be there [39]

У перекладі ця особливість відтворена лише частково. Варіанти перекладу цього рядка збігаються для першої, другої та четвертої строфи: «Я буду тут, я не пішов!»; в той час як у третій, п'ятій та шостій переклади різні: «І я буду тут... і я буду тут!»; «Що я не пішов... я не пішов...»; «І я буду тут... тут буду я!» відповідно.

Можемо помітити, що прийом художнього повторення всередині рядка збережено лише у третій строфі, та частково у п'ятій і шостій. Варто зауважити, що ці заміни допомогли перекладачеві досягти римування у кожній строфі. До того ж, у всіх куплетах окрім першого спостерігається наскрізне римування, лише в першому – а/б/б.

Ритмічний малюнок куплету оригіналу можна зобразити наступним чином:

— 0 0 —
 0 — 0 0 — 0 0
 — 0 0 — — 0 0 —

У перекладі, кожен куплет має свій особливий ритмічний малюнок, жоден з яких не збігається з оригіналом, до того ж, немає уніфікованого метричного розміру.

Вартим уваги є той факт, що друга та четверта строфа оригіналу повністю збігаються:

*Love, only love
 Can bring back your love someday
 I will be there, I will be there [39]*

У перекладі вони відтворені по-різному:

*Воно, саме воно
 Подарує твою любов
 Я буду тут – я не пішов!*

*Кохання... так, саме воно
 Коли-небудь повернеться знов*

Я буду тут – я не пішов! [32]

Бридж складається з чотирьох рядків та має перехресне римування:

If we'd go again

All the way from the start

I would try to change

The things that killed our love [39]

У перекладі кількість рядків у строфі збережена, проте спосіб римування змінено на парне:

О, якби ми

Кохання знов розпочали

Тоді б змінив

Те, чим його я згубив [32]

Оригінальний ритмічний малюнок бриджу виглядає наступним чином:

– ∪ – ∪ –
 – ∪ – ∪ ∪ –
 – ∪ – ∪ –
 (∪) – ∪ – ∪ ∪ –

Важливо зауважити, що ритміка римованих рядків (1-3; 2-4) збігається. Ця особливість не відтворена в перекладі, і сам ритмічний малюнок бриджу у перекладі майже не збігається з оригінальним:

– ∪ – ∪
 ∪ – ∪ ∪ – ∪ ∪ –
 ∪ – ∪ –
 ∪ – ∪ – ∪ ∪ –

Приспів складається з п'яти рядків, об'єднаних римуванням а/б/в/в/б, до того ж у першому рядку наявна внутрішня рима:

Your pride has built a wall, so strong

That I can't get through

*Is there really no chance
To start once again
I'm loving you [39]*

У перекладі його відтворено так само у п'яти рядках, тим не менш римування зазнало змін: а/б/а/б/б; а також відсутня внутрішня рима у першому рядку:

*Неприступний мур звела гордість твоя
І мені його не зламати!
І жодного шансу нема
Знову нам все розпочать
Але як мені не кохать? [32]*

Зберегти ритм приспіву оригіналу при перекладі також не вдалося. Порівняємо оригінальний ритмічний малюнок приспіву та ритмічний малюнок приспіву перекладу:

υ - υ - υ - υ -	υ υ - υ - υ - - υ υ -
υ - υ - υ	υ υ - υ - υ υ -
- υ - υ υ -	υ - υ υ - υ υ -
υ - υ υ -	- υ υ - υ υ -
υ - υ -	υ υ - υ - υ υ -

Можемо стверджувати, що переклад виконано досить неточно з погляду змісту, були певні відхилення та трансформації, котрі зробили переклад досить довільним, без прямої відповідності вихідному тексту. З погляду форми, перекладачеві вдалось зберегти структуру пісенного тексту, кількість рядків у кожному елементі структури, також у перекладі наявна рима, хоча римування не цілком відповідає римуванню оригіналу, проте ритміку пісенного тексту зберегти не вдалося.

Ми вважаємо, що певні трансформації не були виправдані, оскільки спотворювали значення або думку, закладену в оригінал, але при цьому не були використані на користь форми.

Загалом, з урахуванням можливих відхилень від оригіналу при художньому перекладі, цей переклад має право на існування. Тим не менш, він не зможе слугувати ані для вивчення мови через пісенні тексти, ані для відтворення пісні на мові перекладу.

Розглянемо інший приклад – український переклад пісні “Otherside” гурту Red Hot Chili Peppers (дод. В), автор перекладу (дод. Г) – UkrTrashDub.

Перекладач вдався до значних трансформацій. Перш ніж робити висновки про їх доцільність, проаналізуємо відтворення змісту та форми оригіналу у перекладі.

На лексичному рівні спостерігається велике різноманіття лексичних одиниць: від релігійної лексики до табуованої. Розглянемо детальніше трансформації, які використовувались при перекладі.

У приспіві:

How long, how long will I slide?

Separate my side, I don't

I don't believe it's bad

Slit my throat it's all I ever [38]

лексема “*slide*” замінена на «*бути тут*», що повністю не відповідає початковому значенню «скотитися»; “*separate my side*” відтворено як «*покинь мене*», що передає певний відтінок первинного значення відокремлення, тож таку трансформацію можна вважати смисловим розвитком; до смислового розвитку також можна віднести переклад “*slit my throat*” («переріж мені горло») як «*вічний сон*»; перекладач застосовує антонімічний переклад, відтворюючи рядок “*I don't believe it's bad*” як «*для тебе краще це*», а також вдається до смислового доповнення наприкінці строфи (“*it's all I ever*” – «*все що я хочу*»):

Скажи як довго мені ще

Бути тут покинь мене

Для тебе краще це

Вічний сон - все що я хочу

У першій строфі можемо побачити об'єднання лексичних одиниць “*think up*” («вигадувати») та “*bring up*” («згадувати») в одну «уявляти»; можемо бачити вдалий переклад релігійного поняття “*the other side*” («той світ») як «*потойбіччя*»; а речення “*I gotta take it to...*” трансформовано у «*я мушу ... відійти*»:

<i>I heard your voice through a photograph</i>	<i>Дивлюсь на фото й чую голос твоїй</i>
<i>I thought it up and brought up the past</i>	<i>Так уявляю я минулі дні</i>
<i>Once you know you can never go back</i>	<i>Але назад вже шляху не знайти</i>
<i>I gotta take it on the other side [38]</i>	<i>Я мушу в потойбіччя відійти</i>

У другій строфі:

Centuries are what it meant to me
A cemetery where I marry the sea
Stranger things could never change my mind
I gotta take it on the other side [38]

перекладач знову замінює значення при перекладі “*mean*” – «означати» на «*йти повз*», перекладає “*semetary*” («кладовище») як «*могили*» та вдається до нульового перекладу сполуки слів “*stranger things*”.

У третій строфі автор перекладу знову використовує заміну, що не відповідає значенню лексеми оригіналу: “*pour*” – «налити» на «*залишити*»; елімінує прикметник у сполученні слів “*paper cup*” та залишає лише «*келих*», також застосовує нульовий переклад для “*I’m spillin’ my guts*”; вдається до смислового розвитку: “*the ashtray’s full*” («попільничка повна») – «*усюди спалені лежать цигарки*».

<i>Pour my life into a paper cup</i>	<i>Життя залишив на келиха дні</i>
<i>The ashtray's full and I'm spillin' my guts</i>	<i>Усюди спалені лежать цигарки</i>
<i>She wants to know am I still a slut</i>	<i>Ти хочеш знати, що із тілом моїм</i>
<i>I've got to take it on the other side [38]</i>	<i>Я мушу відійти у потойбіч</i>

Також у цій строфі ми можемо спостерігати вульгаризм “*slut*”. Перекладач трансформував частину речення “*am I still a slut*” у «*що із тілом моїм*».

У четвертій строфі:

*Scarlet starlet and she's in my bed
A candidate for a soul mate bled
Push the trigger and I pull the thread,
I gotta take it on the other side [38]*

можемо спостерігати наступні трансформації: “*scarlet* («червоний, кривавий») *starlet* («майбутня зірка»)» перекладено як «*червона сукня*»; подвійний переклад лексеми “*push*” у сполученні слів “*push the trigger*” – «*спусти гачок*» та «*тисни*»; нульовий переклад для “*she's in my bed*” і “*I pull the thread*”, та додане власне від перекладача «*біля ніг*», «*швидше*»; “*a candidate for a soul mate*” перекладено як «*шанс на кохання*».

У п'ятій строфі також можемо спостерігати значну кількість лексичних трансформацій.

*Turn me on, take me for a hard ride
Burn me out, leave me on the other side
I yell and tell it that it's not my friend
I tear it down, I tear it down
And then it's born again [38]*

Нульовий переклад застосовано для “*Turn me on*”, також еліміновано і “*hard ride*”, практично усе речення “*Turn me on, take me for a hard ride, burn me out, leave me on the other side*” [38] трансформовано: у перекладі маємо «*Візьми мене з собою, потягни й пусти, залиш на іншій стороні*». На цей раз досить дослівно перекладено словосполучення “*the other side*” – «*інша сторона*», що відрізняється від попереднього варіанту перекладу, який зустрічався в більшості випадків, тим не менш, не спотворює значення словосполучення.

Також у цій строфі ми знову можемо спостерігати об'єднання значень суміжних слів в одне: “*yell and tell*” відтворено як «*кричу що сили є*». І знову бачимо застосування смислового розвитку: “*it's born again*” у перекладі – «*він знову тут*».

На граматичному рівні кількість перекладацьких трансформацій незначна.

У першій строфі автор перекладу змінює часові форми дієслів: “*I heard your voice through a photograph*” (минулий) на «*Дивлюсь на фото й чую голос твій*» (теперішній).

У другій строфі модальність оригіналу не передана у перекладі. Так, значення модального дієслова “*could*” – «могти, бути здатним» не спостерігається у перекладному «*не змінило*».

У третій строфі спостерігаємо невідповідність форм дієслів “*pour*” та «*залишив*» - наказового способу та дійсного способу минулого часу. Також варто звернути увагу на зміну особового займенника: замість займенника третьої особи однини (“*she*”) використовується займенник другої особи однини («*ти*»).

На синтаксичному рівні перекладач застосував значно більшу кількість трансформацій.

У приспіві підрядна частина речення замінена іменниковим словосполученням: “*slit my throat*” – «вічний сон», таким чином ми отримуємо зміну складнопідрядного речення на просте.

У першій строфі повне речення “*I heard your voice through a photograph*” відтворено за допомогою неповного «*Дивлюсь на фото й чую голос твій*», ускладненого однорідними присудками. Речення з прямим порядком слів, ускладнене однорідними присудками, “*I thought it up and brought up the past*” [38] у перекладі репрезентоване реченням зі зворотним порядком слів та без ускладнення однорідними членами «*Так уявляю я минулі дні*». Складнопідрядному реченню оригіналу “*once you*

know you can never go back” відповідає просте речення перекладу «але назад вже шляху не знайти».

У другій строфі складнопідрядне речення “a cemetery where I marry the sea” відтворене за допомогою простого речення «з морем одружився біля могил».

У третій строфі складносурядне речення “The ashtray's full and I'm spillin' my guts” передано за допомогою простого речення «усюди спалені лежать цигарки».

У четвертій строфі складносурядне речення “push the trigger and I pull the thread” змінено на просте речення, ускладнене однорідними присудками «спусти гачок і швидше тисни ти».

У п'ятій строфі речення, ускладнене однорідними присудками перетворено на речення без однорідних членів: “I yell and tell it” – «кричу що сили є».

Як бачимо, перекладач застосував чимало трансформацій: і нульовий переклад, і повну трансформацію, і антонімічний переклад тощо. Загальний зміст пісенного тексту передано, тим не менш майже кожна окрема думка зазнала змін.

Розглянемо, якою мірою перекладач зумів зберегти форму оригіналу.

Пісня складається з куплетів та приспівів, майже усі вони – окрім п'ятого куплету – складаються з однієї чотирирядкової строфи. Строфа п'ятого куплету містить п'ять рядків. Розмір строфи оригіналу повністю збережено в перекладі.

Приспів складається з чотирьох рядків. У перших двох рядках наявна внутрішня рима, а точніше слово в середині першого рядка римується з кінцівкою другого рядка, а слово в середині другого рядка римується з кінцівкою першого. Третій та четвертий рядок не об'єднані спільною римою.

How long, how long will I slide?

*Separate my side, I don't
I don't believe it's bad
Slit my throat it's all I ever [38]*

У перекладі внутрішня рима перших рядків не відтворена, тим не менш ці рядки римуються між собою. Третій і четвертий, як і в оригіналі не об'єднані спільною римою.

*Скажи як довго мені ще
Бути тут покинь мене
Для тебе краще це
Вічний сон - все що я хочу*

Варто зауважити, що на початку приспіву спостерігається повторення, яке не відтворено у перекладі, а кінець другого рядка та початок третього також збігаються, що також не відтворено у тексті перекладу.

Метричний розмір приспіву оригіналу можна визначити як чотиристопний хорей, тим не менш, характерно для будь-якого пісенного тексту, майже у кожному рядку будуть певні ритмічні відхилення. Ритмічний малюнок приспіву оригіналу можна зобразити наступним чином:

υ - υ - υ υ -
- υ - υ - υ -
υ - υ - υ -
- υ - υ - υ - υ

Ритмічний малюнок приспіву перекладу виглядає так:

υ - υ - υ υ - υ
- υ - υ - υ -
υ - υ - υ -
- υ - υ - υ - υ

Як бачимо, ритм приспіву перекладу збігається з оригінальним, за винятком одного ненаголошеного складу, що є цілком допустовим в

межах художнього перекладу пісенного тексту. Можемо зробити висновок, що авторіві перекладу вдалося берегти ритм оригіналу.

Перші чотири куплети містять по чотири рядки та мають римування а/а/а/б, за винятком другого, який містить парне римування.

У перекладі ми спостерігаємо саме ці два способи римування, хоча вони зустрічаються не в тих самих випадках, що й в оригіналі. Тим не менш можемо стверджувати, що перекладач максимально зберіг способи римування оригіналу.

Останній рядок усіх цих чотирьох куплетів збігається: *“I gotta take it on the other side”*.

У перекладі останні рядки цих куплетів також практично однакові: *«Я мушу в потойбіччя відійти»*, *«Тож мушу в потойбіччя відійти»*, *«Я мушу відійти у потойбіччя»*, *«Бо мушу в потойбіччя відійти»*.

П'ята строфа складається з п'яти рядків, при чому римуються вони за схемою а/а/б/в/б. Четвертий рядок складається з двох однакових речень *“I tear it down, I tear it down”*.

І спосіб римування і рефрен у четвертому рядку оригіналу (*«Я нищу все, я нищу все»*) відтворені у перекладі.

Ритмічний малюнок перших чотирьох куплетів оригіналу можна зобразити наступним чином:

```

  ∪ - ∪ - - ∪ - ∪ ∪
  ∪ - ∪ - ∪ - ∪ ∪ -
  - ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ -
  ∪ - ∪ - ∪ - ∪ - ∪ -

```

У той же час ритмічний малюнок цих куплетів у перекладі виглядає так:

```

  ∪ - ∪ - ∪ - ∪ - ∪ -
  ∪ - ∪ - ∪ - ∪ - ∪ -
  ∪ - ∪ - ∪ - ∪ ∪ ∪ -
  ∪ - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ -

```

Можемо побачити що ритмічні малюнки відрізняються.

Зобразимо ритмічний малюнок для п'ятого куплету оригіналу:

```

- 0 - - 0 0 0 - 0
- 0 - - 0 - 0 - 0 -
0 - 0 - 0 0 0 - 0 -
0 - 0 - 0 - 0 -
0 - 0 - 0 -

```

і порівняймо його з ритмічним малюнком п'ятого куплету перекладу:

```

0 - 0 - 0 - 0 0 0 -
0 - 0 - 0 - 0 0 0 -
0 - 0 - 0 - 0 0 0 -
0 - 0 - 0 - 0 -
0 - 0 - 0 -

```

Можемо побачити, що кількість наголошених складів збігається майже у всіх рядках, а останні два рядки збігаються повністю. Хоча є певні розбіжності.

У розглянутому перекладі ми побачили досить багато трансформацій, які сприяли певним змінам у сприйнятті окремих змістовних елементів пісенного тексту. Тим не менш, загальний зміст пісенного тексту передано. Авторіві перекладу вдалося якомога краще зберегти форму, розміри строфи збігаються, рима наявна, в більшості випадків збігається з оригінальною. Ритміка тексту перекладу дещо відрізняється від оригінальної, що спричинено особливостями мов, тим не менш, розбіжності дозволяють покласти текст перекладу на мелодію оригіналу.

Цей переклад не можна використовувати для вивчення мови через пісенні тексти, оскільки певні одиниці зазнали значних змін, тим не менш його можливо використати для відтворення оригінальної пісні мовою перекладу. Усі трансформації, застосовані перекладачем,

використано задля збереження форми, що цілком відповідає принципам художнього перекладу, а отже вважаємо доцільними.

Розглянемо ще один переклад від UkrTrashDub (дод. Е) – пісні “Bring me to life” гурту Evanescence (дод. Д).

На лексичному рівні можемо спостерігати значну кількість змін. Автор вдавався не тільки до трансформацій при перекладі, але й до опущення певних змістових елементів.

У першому куплеті можемо помітити опущення деяких елементів та смисловий розвиток, в результаті чого у перекладі ми отримуємо досить змінений текст:

<i>How can you see into my eyes</i>	<i>Як можеш ти дивитися</i>
<i>Like open doors</i>	<i>В очі мої</i>
<i>Leading you down into my core</i>	<i>І бачити всю глибину</i>
<i>Where I've become so numb [34]</i>	<i>Душі заляклої.</i>

У бриджі зміни не такі значні. Лексема “soul” («душа») перекладена як «почуття»; смислова заміна використана для перекладу словосполучення “somewhere cold”, перекладач відтворив його як «у світі забуття»; нульовий переклад застосовано для “there”, а також для “home” у словосполученні “back home”, яке перекладено як «назад»:

<i>Without a soul my spirit</i>	<i>Без почуття, мій дух десь</i>
<i>Sleeping somewhere cold</i>	<i>У світі забуття,</i>
<i>Until you find it there</i>	<i>Поки не знайдеш</i>
<i>And lead it back home [34]</i>	<i>й не повернеш все назад.</i>

У приспіві ми спостерігаємо значну кількість випадків застосування нульового перекладу: “wake me up” («розбуди мене») – «розбуди», “wake me up inside” - «розбуди мене» (опущено “inside”), “save me” – «врятуй».

Також можемо помітити випадки смислового розвитку: “I can't wake up” – «я застряг уві сні», “call my name” – «поклич мене», “bid my blood to run” – «дай мені життя». “Before I come undone” («перш ніж я

помру») трансформовано у «*бо смерть уже близька*», а у “*save me from the nothing I’ve become*” опущено «нічого» та перекладено як «*врятуй від того, ким можу стати я*».

У другому куплеті:

*Now that I know
What I'm without
You can't just leave me
Breathe into me and make me real
Bring me to life* [34]

застосовано нульовий переклад для “*now*”, а також для “*and make me real*”; повністю змінено на протилежне значення “*you can’t just leave me*” («ти не можеш просто залишити мене») на «*тому за мною не йди*». А “*bring me to life*” трансформовано у «*даруй життя*».

У пост-приспіві можемо спостерігати смислову заміну “*inside*” на «*в душі*».

У третьому куплеті спостерігаємо трансформацію “*frozen inside*” («замерзла з середини») на «*холодно так*», а також нульовий переклад для “*among the dead*”:

<i>Frozen inside</i>	<i>Холодно так,</i>
<i>Without your touch</i>	<i>без дотиків</i>
<i>Without your love</i>	<i>Без твого кохання</i>
<i>Darling only you are</i>	<i>Тільки ти є</i>
<i>The life among the dead</i> [34]	<i>Життям для мене</i>

У четвертому куплеті можемо помітити наступні трансформації: нульовий переклад для “*I couldn’t see*”, “*to everything*”, “*here*”, “*more*”. “*Kept in the dark*” трансформовано на «*у темряві*», до того ж в оригіналі ця фраза стосувалась суб’єкта мовлення, а в перекладі – об’єкта.

“*Without a thought*” повністю трансформовано на «*у глуші*», а “*it seems*” розвинуто до «*почуття ніби*».

Можемо стверджувати, що лексичні трансформації призвели до деякого спотворення або втрати змісту в певних місцях.

На граматичному рівні спостерігаємо зміну часової форми: “*nothing I’ve become*” (доконаний вид минулого часу) на «...*того, ким можу стати я*» (допустовий), до того ж у перекладі додано певну модальність «могти». Втрачено значення «один серед багатьох» у фразі “*only you are the life among the dead*”, яку перекладено як «*тільки ти є життям для мене*».

На синтаксичному рівні відбулося досить багато трансформацій.

У першому ж куплеті можемо бачити заміну складного речення з підрядною частиною на просте, ускладнене однорідними присудками: “*How can you see into my eyes, like open doors, leading you down into my core, where I’ve become so numb*” [34] – «*Як можеш ти дивитися в очі мої і бачити всю глибину душі заляклої*».

У приспіві ми бачимо заміну підрядної частини складнопідрядного речення – з підрядної часу на причини: “*Bid my blood to run before I come undone*” – «*Дай мені життя, бо смерть уже близька*».

Також можемо спостерігати відтворення двоскладних речень односкладними, наприклад “*I know*” – «*Знаю*».

Тож, ми бачимо, що загальний зміст відтворено, хоча він зазнав деяких змін і трансформацій. Деякі з них впливають на сприйняття, змінюючи оригінальну думку автора. Тим не менш, повна картина відтворена.

Розглянемо, на скільки виправданими були зміни та чи вдалося авторові перекладу зберегти форму оригінального твору.

Пісня містить три куплети з дещо відмінними мотивами та ще один речитативний куплет, а також бридж, повторюваний приспів і пост-приспів. Структура у перекладі повністю збережена.

Перший та другий куплети містять складаються з 4 рядків та мають майже однаковий ритмічний малюнок:

- u u - u u u -
 u - u - (u)
 - u u - u u u -
 u - u - (u -)

У перекладі ритмічні малюнки цих куплетів виглядають подібним чином:

- u u - u u u -
 u - u - (u - u)
 - u u - u u u -
 u - u - (u -)

У першому куплеті в оригіналі між собою римуються другий та третій рядки, у перекладі ж – другий та четвертий. У другому куплеті також наявна неточна рима між другим та третім рядками, що простежується і в перекладі. Можемо сказати, що перекладачеві вдалося зберегти форму цих двох куплетів.

Бридж складається з чотирьох рядків, у яких наявна внутрішня рима: середина першого рядка римується з кінцівкою другого, а також четвертого. У перекладі вдалося зберегти римування середини першого та кінцівки другого рядків, та не вдалося зберегти ту ж риму для четвертого.

Розглянемо ритмічний малюнок бриджу в оригіналі:

u - u - u - u
 - u - u -
 u - u - u -
 u - u - -

та у перекладі:

u - u - u -
 u u - u - u -
 u - u - u
 u u - u - u -

У приспіві ми маємо шість вокальних рядків та шість речитативних вставок між ними. Всі ці деталі були відтворені у перекладі.

Вокальні рядки мають потрійне римування: а/а/а/б/б/б, до того ж кожна третя строчка має досить неточне римування із попередніми. Перші дві строчки приспіву повторюються. Ці особливості повністю відтворено у перекладі.

Ритмічний малюнок приспіву разом з речитативними вставками виглядає наступним чином:

(- υ -) - υ - υ -
 (υ - υ -) - υ - υ -
 (- υ) - υ - υ - υ υ υ -
 (υ - υ -) - υ - υ -
 (- υ -) - υ - υ - υ
 (- υ) - υ - υ - υ υ υ -

Досить подібним чином виглядає ритмічний малюнок і у перекладі:

(υ υ -) υ υ - υ -
 (υ υ - υ υ -) υ υ - υ -
 (υ -) υ - υ - υ - υ - υ υ
 (υ υ -) - υ - υ -
 (υ υ - υ υ -) υ - υ - υ -
 (υ -) υ - υ - υ υ - υ - υ -

Пост-приспів складається з чотирьох рядків, де перший та четвертий – однакові, а другий та третій римуються між собою. Римування відтворено повністю, ритмічні малюнки також практично повністю збігаються.

Третій куплет містить п'ять рядків з неточним римуванням, що об'єднує перші чотири з них, проте це абсолютно не відтворено у перекладі.

Порівняймо ритмічні малюнки оригіналу та перекладу:

- 0 0 -	- 0 0 -
0 - 0 -	0 - 0 -
0 - 0 -	0 0 - 0 - 0
- 0 - 0 - 0	- 0 - -
0 - 0 - 0 -	0 - 0 - 0

Четвертий, речитативний куплет з вокальними вставками складається з 11 рядків з римуванням а/б/в/б/г/г/г/г/д/г/е, що у перекладі відтворено як а/б/в/г/г/г/д/д/е/є/ж. Бачимо, що перекладач зміг лише частково зберегти римування.

Щодо ритмічного малюнку, його також вдалось майже повністю зберегти у перекладі:

- 0 - 0 - 0 -	- 0 - 0 - 0 -
0 - 0 -	0 - 0 -
- 0 0 -	- 0 0 -
0 - 0 - 0 - 0 -	0 - 0 - 0 - 0 -
0 0 - 0 0 - 0 - 0 -	0 0 - 0 0 - 0 0 - 0 0 -
0 0 - 0 0 - 0 - 0 -	0 0 - 0 0 - 0 0 - 0 -
0 - 0 -	0 0 -
0 - 0 - 0 - 0 -	0 - 0 - 0 -
0 - 0 - 0	0 - 0 - 0
0 - 0 - 0 -	0 - 0 - 0 -
0 - 0 -	0 - 0 -

Перекладач елімінував досить велику кількість інформації та використав досить багато різноманітних трансформацій на всіх рівнях. Тим не менш, загальний зміст пісенного тексту не втрачено. Перекладачеві вдалося практично повністю відтворити форму, хоча і з певними відхиленнями. Тож ми вважаємо усі використані трансформації доцільними.

Отже, переклад текстів пісень потребує перш за все творчого підходу та не аби яких знань і умінь. Переклад задля вивчення мови

передбачає мінімальне використання трансформацій та послуговування здебільшого відповідниками. Перекладач повинен бути обережним при виборі варіантів перекладу, адже вони мають максимально відтворювати зміст оригінального тексту, на скільки це можливо. Практично протилежним постає переклад задля відтворення пісенного тексту на мові перекладу. Він передбачає використання абсолютно будь-яких трансформацій, навіть тих, що можуть призвести до деякого спотворення змісту, за умови, що загальний зміст залишиться зрозумілим для реципієнта, а також при максимальному відтворенні форми.

ВИСНОВКИ

У цій роботі ми дослідили основні аспекти перекладу текстів пісень на прикладах пісень англomовних виконавців.

Перш за все, ми з'ясували поняття пісенного тексту та його особливості. Пісня – найпоширеніша форма вокальної музики, яка поєднує і текст, і мелодію. Також ми встановили, що пісенний текст має три структурні елементи: куплет, бридж та приспів – проте не всі вони є необхідними для кожного пісенного тексту.

Ми визначили, що пісенний текст є художнім текстом, на це вказує значна кількість художніх засобів, поєднання різноманітних лексичних одиниць та сам зміст тексту. А отже пісенний текст має певні особливості, які так чи інакше впливають на якість та процес перекладу та ускладнюють його.

Оскільки пісенний текст є художнім текстом, до нього доцільно застосовувати художній переклад. Тож ми з'ясували поняття художнього перекладу і його особливості.

Художній переклад – це особливий вид перекладацької діяльності, оскільки ставить за мету не просто передати зміст тексту, а й справити на реципієнта перекладу те саме враження, що і оригінал на носіїв вихідної мови.

Ми встановили, які складнощі становить пісенний текст для перекладу.

Поетичний переклад має свої специфічні особливості та методи передачі змісту при роботі з текстом. Труднощі при роботі з поетичним текстом можна умовно поділити на дві групи: перша пов'язана з особливостями національного та авторського мислення (про що було сказано раніше у нашій роботі), а друга – з особливостями форми, де враховується і структура мови і традиції кожного народу.

Для поетичного перекладу римування є одним з найважливіших аспектів, які необхідно зберегти. Існує кілька класифікацій рими за різними аспектами: за місцем ритмічного акценту, за якістю співзвучності, за способом римування та залежно від місця римування.

Наступною не менш важливою складовою форми твору є його метричний розмір та ритм. У той час як метрика припускає певні зміни, ритм є дуже важливим, адже саме ритмічні патерни поетичного тексту накладаються на музичну мелодію, а гармонійність цього поєднання є неодмінною.

Остання складова форми, яку необхідно зберегти, це розмір строфи. Якщо римування може бути зміненим, метр також може адаптуватися шляхом швидшого або повільнішого проспівування, то кількість рядків у строфі є неодмінно незмінною, адже компенсувати цей аспект швидкістю вимови не вдасться.

Для перекладу пісенних текстів застосовуються всі можливі засоби перекладу. Вибір цих засобів залежить від стратегії обраної перекладачем, а та в свою чергу, від мети перекладу.

Виділяють дві основні стратегії перекладу текстів пісень: незалежний переклад та залежний переклад. Незалежний передбачає певне переосмислення тексту перекладачем, допускає зміну форми та певні відхилення від змісту. Залежний переклад передбачає повне слідування оригіналу з максимальним збереженням індивідуального стилю автора.

Вибір стратегії та засобів перекладу залежить від мети, яка стоїть перед перекладачем. Якщо переклад виконується виключно для розуміння змісту тексту (наприклад, з метою вивчення мови через пісні виконавців), то необхідність у збереженні форми постає менш важливою, ніж точне, максимально наближене до оригіналу, збереження змісту, а отже застосовується незалежний переклад. Якщо це художній переклад (наприклад, з метою відтворення іноземної композиції іншою

мовою), то збереження форми є необхідним, у такому випадку перекладач вдається до залежного перекладу.

Ми проаналізували українські переклади англомовних пісень у жанрі рок. На прикладах ми побачили використання обох стратегій, а також переконалися, що дійсно дуже складно зберегти і форму і зміст одночасно.

Це зумовлено особливостями мов, а також культур, розбіжності у яких значно ускладнюють процес перекладу.

У результаті нашого дослідження, ми дійшли висновку, що при перекладі пісенного тексту можуть застосовуватись будь-які трансформації, і неможливо чітко сформулювати доцільність використання жодної з них.

Художній переклад – це творча діяльність перекладача, до того ж, він стоїть у непростих умовах вибору: зберегти зміст за рахунок форми, чи форму за рахунок змісту. Тим не менш, це рішення залежить від обраної стратегії та безпосередньої мети перекладу.

Усі завдання, які ми ставили перед собою, вважаємо виконаними, а мету цієї роботи – досягнутою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бридж (музика). *Wikipedia – free online encyclopedia*.
URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B6_\(%D0%BC%D1%83%D0%B7%D1%8B%D0%BA%D0%B0\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B6_(%D0%BC%D1%83%D0%B7%D1%8B%D0%BA%D0%B0)) (дата звернення: 10.02.2020)
2. В двух измерениях. Современная британская поэзия в русских переводах / ред. М. Бородинская, Г. Кружкова. Новое литературное обозрение, 2009. 528 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250 000 / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь : Перун, 2007. 1736 с.
4. Вершинина Н. Л., Волкова Е. В., Илюшин А. А. Введение в литературоведение / ред. Л. М. Крупчанов. Москва, 2005 г.
5. Влахов С. И., Флорин С. П. Непереводимое в переводе. М.: Изд-во Р. Валент, 2009.
6. Гончаренко С. Ф. Поэтический перевод и перевод поэзии: константы и вариативность. Тетради переводчика / ред. Л. С. Бархударов. М., 1999. Вып. 24. С. 107 – 122.
7. Дейк Т. А. Ван. Язык. Познание. Коммуникация. М.: Прогресс, 1989. 368 с.
8. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поетика. Дрогобич : Видав. фірма “Відродження”, 2008. 488 с.
9. Казакова Т. О. Практические основы перевода. English – Russian : учебное пособие. СПб. : Лениздат, 2002. 320 с.
10. Калустова О. Художній образ: перекладознавча специфіка поняття. Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка. Сер.: Іноземна філологія. 2007. № 41. С. 31 – 33.
11. Коломієць Л. В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу. К., 2004. 521 с.

12. Костенко Н. О рифме Т. Г. Шевченко. Актуальні проблеми слов'янської філології. Сер. Лінгвістика і літературознавство : міжвуз. зб. наук. ст. Донецьк, 2009. Вип. XX. С. 47 – 69.
13. Леонтьев А.Н. Особенности поэтического перевода. Научный вестник Международного гуманитарного университета. №1. 2010. С. 50 – 57.
14. Літературознавча енциклопедія : у 2-х т. / уклад. Ю. І. Ковалів. К. : ВЦ “Академія”, 2007. Т. 2. 624 с.
15. Назин О. С. Сопоставительное исследование метафор в романе Дж. Р. Р. Толкина «Хоббит, или туда и обратно» и его переводах на русский язык. Екатеринбург 2007. 201с.
16. Науменко О. В. Особенности поэтического перевода. URL: <https://www.alba-translating.ru/ru/ru/articles/2013/naumenko.html>
(дата звернення: 12.02.2020)
17. Плотницкий Ю.Е. Лингвостилистические и лингвокультурные характеристики англоязычного песенного дискурса: автореф. дис. ... канд. филос. Наук. Самара, 2005. 23 с.
18. Попович О. Проблемы художественного перевода. М.: Высшая школа, 1980. 198 с.
19. Поэтический текст как объект перевода. Лингвостилистические особенности поэтического текста. URL:<http://www.litways.ru/walls-134-1.html>
20. Сатретдинова А. Х. Интертекстуальность поэзии В. Брюсова: дис. ... канд. филол. наук. Астрахань, 2004.
21. Сдобников В. В., Петрова О. В. Теория перевода: (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) М.: АСТ: Восток – Запад, 2007. 448 с.
22. Солодуб Ю.П. Теория и практика художественного перевода: учеб. пособие для студ. лингв, фак. высш. учеб. Заведений. М.: Издательский центр «Академия», 2005. 304 с.

23. Тарасова М. А. Перевод поэзии как особая дискурсивная практика. 2015. №2. С. 269 – 281.
24. Тынянов Ю. Н. Проблема стихотворного языка. №-е изд. М.: УРСС, 2004. 176 с.
25. Фатеева Н. А. Постпереводческий анализ и послетекстовый комментарий в переводе поэзии. 2016. №2 (37), С. 57 – 63.
26. Фурсова И. Н. Специфика перевода художественного текста. URL: <https://www.alba-translating.ru/ru/ru/articles/2015/fursova.html>
27. Чайковский Р. Р. Реальность поэтического перевода. Магадан: ООО Кордисб 1997. 197 с.
28. Шутёмова Н. В. Проблема «язык и стих» в поэтическом переводе. Вестник Московского государственного лингвистического университета. Серия: Гуманитарные науки. М.: 2012. №9 (642). С. 227 – 235.
29. AZLyrics – song lyrics from A to Z URL: <https://www.azlyrics.com/lyrics/scorpions.html> (last accessed: 26.03.2020)
30. Jones F. R. The translation of Poetry. The Oxford Handbook of Translation Studies / Ed. K. Malmkjar, K. Windle. Oxford, 2011. P. 134 – 149.
31. Lefevre A. Translating poetry: seven strategies and a blueprint. Assen: Van Goreum, 1975. 127 p.
32. Lyricstranslate URL: <https://lyricstranslate.com/bg/still-loving-you-%D1%8F-%D0%B2%D1%81%D0%B5-%D1%89%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%85%D0%B0%D1%8E-%D1%82%D0%B5%D0%B1%D0%B5.html> (last accessed: 29.03.2020)
33. Matiu O. Translating poetry. Contemporary theories and hypotheses. Professional communication and translation studies. 2008. P. 127 – 134.

34. Perevod Pesen. *Перевод песни Evanescence Bring Me To Life*. URL: <http://www.perevod-pesen.ru/evanescence-bring-me-to-life/> (last accessed: 27.03.2020)
35. Raffel B. *Art of Translating Poetry*. University Park, PA: Penn State University Press, 1990. 220 p.
36. Savory, Th. *Threat of Translation*. London, 1957. 120 p.
37. Skrypnyk T. M. The studying English-language poetry in the translation and native language. *Приднепровский научный вестник*. 2015. Т. 10. С. 174 – 179.
38. Texty Pesenok. *Текст песни Red Hot Chili Peppers – Otherside*. URL: <https://teksty-pesenok.ru/red-hot-chili-peppers/tekst-pesni-otherside/5044671> (last accessed: 25.03.2020)
39. The Scorpions. *Discography*. URL: <https://www.the-scorpions.com/album/still-loving-you> (last accessed: 25.03.2020)
40. UkrTrashDub URL: <https://www.youtube.com/channel/UCMcqAI2h6Y1eOiqFPSCendg> (last accessed: 29.03.2020)

Додаток А

I'm still loving you - Scorpions

Time, it needs time
To win back your love again
I will be there, I will be there

Love, only love
Can bring back your love someday
I will be there, I will be there

I'll fight, babe, I'll fight
To win back your love again
I will be there, I will be there

Love, only love
Can bring back your love someday
I will be there, I will be there

If we'd go again
All the way from the start
I would try to change
The things that killed our love

Your pride has built a wall, so strong
That I can't get through
Is there really no chance
To start once again

I'm loving you

Try, baby try

To trust in my love again

I will be there, I will be there

Love, our love

Just shouldn't be thrown away

I will be there, I will be there

Yes, I've hurt your pride

And I know what you've been through

You should give me a chance

This can't be the end

I'm still loving you

I'm still loving you

I need your love

I'm still loving you

Додаток Б

Я все ще кохаю тебе - мари

Час, потрібен час
і кохання повернеться знов
Я буду тут - я не пішов!

Воно, саме воно
подарує твою любов
Я буду тут - я не пішов!

Маленька, веду боротьбу
Щоб кохання твоє повернуть
І я буду тут... і я буду тут!

Кохання... так, саме воно
коли-небудь повернеться знов
Я буду тут - я не пішов!

О, якби ми
кохання знов розпочали
Тоді б змінив
Те, чим його я згубив!

Неприступний мур звела гордість твоя
І мені його не зламать!
І жодного шансу нема
Знову нам все розпочать
Але як мені не кохать?

То ж, крихітко, спробуй знов
Повірити в нашу любов
Що я не пішов... я не пішов...

Вона, тоді вона
Для тебе не стане сміттям
І тут буду я... тут буду я!

Погорду твою зачепив я - це так!
Знаю, що долала ти майже весь час
Але маєш мені дати цей шанс
Бо це не кінець!
Я все ще кохаю тебе!
Я все ще кохаю тебе!
Потрібне кохання твоє!
Я все ще кохаю тебе!

Додаток В

Otherside – Red Hot Chili Peppers

How long, how long will I slide?

Separate my side, I don't

I don't believe it's bad

Slit my throat it's all I ever

I heard your voice through a photograph

I thought it up and brought up the past

Once you know you can never go back

I gotta take it on the other side

Centuries are what it meant to me

A cemetery where I marry the sea

Stranger things could never change my mind

I gotta take it on the other side

Take it on the other side

Take it on, take it on

How long, how long will I slide?

Separate my side, I don't

I don't believe it's bad

Slit my throat it's all I ever

Pour my life into a paper cup

The ashtray's full and I'm spillin' my guts

She wants to know am I still a slut

I've got to take it on the other side

Scarlet starlet and she's in my bed
A candidate for a soul mate bled
Push the trigger and I pull the thread,
I gotta take it on the other side
Take it on the other side
Take it on
Take it on

How long, how long will I slide?
Separate my side, I don't
I don't believe it's bad
Slit my throat it's all I ever

Turn me on, take me for a hard ride
Burn me out, leave me on the other side
I yell and tell it that it's not my friend
I tear it down, I tear it down
And then it's born again

How long, how long will I slide?
Separate my side, I don't
I don't believe it's bad
Slit my throat it's all I ever

Додаток Г

Потойбіччя – UkrTrashDub

Скажи як довго мені ще
Бути тут покинь мене
Для тебе краще це
Вічний сон - все що я хочу

Дивлюсь на фото й чую голос твій
Так уявляю я минулі дні
Але назад вже шляху не знайти
Я мушу в потойбіччя відійти

Немов століття повз мене йшли
Як з морем одружився біля могил
Та не змінило це думок моїх
Тож мушу в потойбіччя відійти
В потойбіччя відійти...
Відійти... Відійти...

Скажи як довго мені ще
Бути тут покинь мене
Для тебе краще це
Вічний сон - все що я хочу

Життя залишив на келиха дні
Усюди спалені лежать цигарки
Ти хочеш знати, що із тілом моїм
Я мушу відійти у потойбіч

Її червона сукня біля ніг
Мій на кохання шанс весь кров'ю стік
Спусти гачок і швидше тисни ти
Бо мушу в потойбіччя відійти
В потойбіччя відійти...
Відійти...
Відійти...

Скажи як довго мені ще
Бути тут покинь мене
Для тебе краще це
Вічний сон - все що я хочу

Візьми мене с собою, потягни
Й пусти, залиш на іншій стороні
Кричу що сили є це не мій друг
Я нищу все, я нищу все,
Але він знову тут

Скажи як довго мені ще
Бути тут покинь мене
Для тебе краще це
Вічний сон - все що я хочу

Додаток Д

Bring me to life – Evanescence

How can you see into my eyes
Like open doors
Leading you down into my core
Where I've become so numb

Without a soul my spirit
Sleeping somewhere cold
Until you find it there
And lead it back home

Wake me up

Wake me up inside

I can't wake up

Wake me up inside

Save me

Call my name

And save me from the dark

Wake me up

Bid my blood to run

I can't wake up

Before I come undone

Save me

Save me from the nothing I've become

Now that I know

What I'm without

You can't just leave me
Breathe into me and make me real
Bring me to life

Bring me to life
I've been living a lie,
There's nothing inside
Bring me to life

Frozen inside
Without your touch
Without your love
Darling only you are
The life among the dead

All this time I can't believe
I couldn't see
Kept in the dark
But you were there in front of me
I've been sleeping a thousand years it seems
Got to open my eyes to everything
Without a thought
Without a voice without a soul
Don't let me die here
There must be something more
Bring me to life

Додаток Е

Даруй життя – UkrTrashDub

Як можеш ти дивитися
в очі мої
І бачити всю глибину
Душі заляклої.

Без почуття, мій дух
десь у світі забуття,
Поки не знайдеш
й не повернеш все назад.

Розбуди
Розбуди мене
Я застряг уві сні
Разбуди мене
Врятуй
Поклич мене,
врятуй від темряви
Розбуди
Дай мені життя
Я застряг уві сні
Бо смерть уже близька
Врятуй
Врятуй від того, ким можу стати я

Знаю чого
в мене нема

Тому за мною не йди
Дай своє дихання мені
Даруй життя

Даруй життя
Весь час я жив у брехні,
нема нічого в душі
Даруй життя

Холодно так,
без дотиків
Без твого кохання
Тільки ти є
життям для мене

Весь цей час, не можу я
повірити
Переді мной
Стояла ти у темряві.
Почуття ніби спала я тисячу літ
Треба очі відкрити, побачити.
У глуші,
без слів, і без душі
Не дай померти
Повинно бути щось!
Даруй життя